

**YENİ KORONAVİRÜS HASTALIĞI (COVID-19) NEDENİYLE
ORGANİK TARIMDA KONTROL VE SERTİFİKASYONA İLİŞKİN TALİMAT
(2020/02)**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu talimatın amacı, pandemi niteliği kazanan salgın hastalık nedeniyle organik tarım faaliyetlerinin yıllık kontrol sıklığı, haberli ve habersiz kontrol sayısı ile sertifikaların geçerlilik sürelerine ilişkin kontrol ve sertifikasyon hizmetlerinin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu talimat, 18/8/2010 tarihli ve 27676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin Ek Madde-2’ye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3-(1) Bu Talimatın uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,
- b) Yetkilendirilmiş kuruluş: Kontrol ve sertifikasyon kuruluşu, kontrol kuruluşu veya sertifikasyon kuruluşu olarak Bakanlık tarafından yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişileri,
- c) Salgın hastalık: Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19)’u,
- ç) Uzaktan kontrol: Salgın hastalık nedeniyle sertifikasyon sürecinin devamlılığının sağlanması amacıyla, kontrolörün süreçlerle ve ürünlerle ilgili bilgileri; üretim sahasına gitmeden, toplaması, saklaması, geri alması, işlemesi, analiz etmesi ve aktarması amacıyla bilgi işlem teknolojilerini kullandığı kontrol yöntemini,
- d) Yönetmelik: Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliği, ifade eder.

Salgın hastalık şartlarında kontrol ve sertifikasyona ilişkin genel kurallar

MADDE 4 – (1) Bu talimat çerçevesinde gerçekleştirilen kontrol ve sertifikasyon, aşağıda belirtilen genel kurallar çerçevesinde yürütülür:

- a) Yetkilendirilmiş kuruluş, bu talimat doğrultusunda gerçekleştireceği faaliyetlerini içeren kontrol ve sertifikasyon politikasını oluşturarak, ilgili dokümanlarındaki değişikliği 15 gün içerisinde Bakanlığa ve Akreditasyon Kurumuna bildirir.
- b) Müteşebbislerin 2019 yılında yayımlanmış sertifikalı ürünler için bu talimata göre kontrol ve sertifikasyon faaliyetleri yürütülür.
- c) Kontrolün, üretim yerinde gerçekleştirilmesi esastır. Arazi kontrollerinin yerinde yapılabilirdiği yerlerde; Yönetmelik hükümleri doğrultusunda arazi kontrolleri gerçekleştirilir. Kontrol esnasında kontrolör tarafından, koruyucu tedbirler alınır. Sosyal mesafeye dikkat edilerek, maske ve eldiven gibi koruyucu ekipman kullanılmak suretiyle, bulaşmayı önleyecek gerekli hijyen tedbirleri alınarak kontrol faaliyeti yürütülür.
- ç) Müteşebbisin kontrol ve sertifikasyon talebi olması durumunda, yetkilendirilmiş kuruluş risk analizi ile kontrolün gerçekleşeceği il/ilçenin yetkili kurumları tarafından alınan kararları da dikkate alarak en uygun kontrol yöntemini belirler. Üretim alanına ulaşımın mümkün olamaması halinde, kontrolör tarafından uzaktan kontrol gerçekleştirilir.

Uzaktan kontrol ve sertifikasyona ilişkin genel kurallar

MADDE 5 – (1) Arazi veya işletme kontrollerinin yerinde yapılamadığı durumlarda, yetkilendirilmiş kuruluşlar uzaktan kontrol sonuçlarına göre sertifikasyon faaliyetlerini gerçekleştirebilir.

(2) Uzaktan kontrol faaliyetleri aşağıdaki şekilde uygulanır:

- a) Yetkilendirilmiş kuruluş, uzaktan kontrole ilişkin gerekçeleri, bilgi ve belge ile tespit ederek, ilgili müteşebbis dosyasında kayıt altına alır.
- b) Yetkilendirilmiş kuruluş, çevre, insan ve hayvan sağlığı açısından uzaktan kontrol talebinde bulunan işletmenin risk değerlendirmesini yapar.
- c) Uzaktan kontrolün gerçekleştirilebilmesi için müteşebbisin, uzaktan kontrol süreci hakkında bilgilendirilmiş olduğuna, kontrolün uzaktan gerçekleştirilebileceğine ve salgın

hastalığın sona ermesinden itibaren en geç üç ay içerisinde kontrolün üretim yerinde doğrulanacağına dair onayı alınır.

ç) Yetkilendirilmiş kuruluş, kontrol sürecinin kaydının (görüntü ve ses) alınabileceğine ilişkin müteşebbisten 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereği açık rıza beyanı alınır.

d) Uzaktan kontrolü yapılacak müteşebbislerin yetkilileri ile temasa geçilip, ses ve görüntü kaydı ile ilgili alt yapı oluşturulur.

e) Yetkilendirilmiş kuruluş, tercihen ilgili müteşebbis için bir önceki yerinde kontrolünü gerçekleştirmiş veya daha önce kontrolünü gerçekleştirmiş bir kontrolörü atar. Daha önce yerinde kontrolü gerçekleştiren kontrolör bulunmuyor ise başka bir kontrolör atanır.

f) Müteşebbisler, üretim dönemine ait analiz raporu, kritik noktaların görsel çıktıları ve işletme ile ilgili her türlü bilgi, belge vb. dokümanı yetkilendirilmiş kuruluşa kontrol gerçekleşmeden önce gönderir. Yetkilendirilmiş kuruluş, işletmenin daha önceki üretim dönemine ait kontrol raporları ve düzeltici faaliyetlerini de dikkate alarak gönderilen dokümanı inceler.

g) Numune almaya ilişkin genel hükümler çerçevesinde, numune müteşebbis tarafından alınır ve yetkilendirilmiş kuruluşun dış kaynak olarak sözleşme yaptığı ve Bakanlıkça yetkilendirilen laboratuvara analiz amacıyla gönderir. Yetkilendirilmiş kuruluş, ilgili laboratuvardan analiz kapsamı ve sonuçlarını talep ederek değerlendirir. Risk analizi sonuçlarına göre gerektiğinde Bakanlık il/ilçe müdürlükleri, numune alımı yaparak veya numune alımına eşlik ederek alınan numunenin güvenli bir şekilde laboratuvara gönderilmesini sağlayabilir.

ğ) Uzaktan kontrolün yapılacağı tarihte üretim sahaları ile görsel kontrol gerektiren konular görüntüleme yöntemi ile kontrol edilir.

h) Kontrol sonucunda; organik tarım mevzuatına uygun olmayan durumun tespit edilmesi halinde Yönetmelik hükümlerinde belirtilen yaptırımlar uygulanır.

(3) Uzaktan kontrol sonucunda, yetkilendirilmiş kuruluş sertifikasyon faaliyetini aşağıdaki şekilde yürütür:

a) Yönetmelik hükümlerine uyum gösterecek şekilde düzeltici faaliyetleri etkin bir şekilde kapatamayan müteşebbise sertifika düzenlenmez.

b) Uzaktan kontrol sonucunda düzenlenen sertifikaların geçerlilik süresi, düzenlendiği tarihten itibaren en fazla altı aydır.

c) Düzenlenen imzalı sertifikaların dijital kopyaları müteşebbise elektronik olarak gönderilir. Islak imzalı sertifikalar ise salgın hastalığın sona ermesinden sonra ilgililere ulaştırılır.

(4) Uzaktan kontrol ile gerçekleştirilen sertifikasyon faaliyetlerinin, salgın hastalığın sona ermesinden itibaren en geç üç ay içerisinde yerinde kontrolleri yapılır. Uzaktan kontrolde müteşebbis tarafından gönderilen bilgi, belge, rapor ve dokümanların arazi kontrolleri ve objektif delillerle uygunluğu doğrulanır. Bu şekilde doğrulama amaçlı yapılan kontrollerde Yönetmelikte yer alan bir günde denetlenecek müteşebbis sayısı risk analizleri dikkate alınarak iki katına kadar çıkarılabilir. Uygunluğu doğrulanamayan hususlarda Yönetmelik hükümleri gereğince işlem tesis edilir.

Genel hükümler

MADDE 6 – (1) Yetkilendirilmiş kuruluş, Yönetmelikte yer alan sürelerde kontrol ve sertifikasyon faaliyetlerine ilişkin bilgileri “uzaktan kontrol” butonunu seçerek OTBİS’e kaydeder.

(2) Bir önceki sertifikasını başka bir yetkilendirilmiş kuruluştan alan müteşebbisler, verilmiş olan sertifikaya ilişkin gerekli olan bütün bilgi ve belgeleri yeni sözleşme imzaladığı yetkilendirilmiş kuruluşa iletmesi sonucunda bu talimatta belirtilen uzaktan kontrol ve sertifikasyona ilişkin süreç başlatılabilir. Gerekli durumlarda, 2019 yılı sertifikasını veren yetkilendirilmiş kuruluş kontrol raporuna ve düzeltici faaliyetlere ilişkin konularla ilgili bir raporu müteşebbislere verir.

(3) Müteşebbislerin uzaktan kontrol ve sertifikasyona ilişkin talebinin bulunması esastır.

(4) Arazi kontrolünü gerektirecek düzeyde bir şikâyet olması durumunda, yerinde kontrol gerçekleştirilir.

(5) Bu talimat çerçevesinde kontrol ve sertifikasyonu yapılan müteşebbislerin dosyaları TS EN ISO/IEC 17065 5.2 maddesi çerçevesinde tarafsızlık mekanizması tarafından öncelikli olarak değerlendirilir. Yetkilendirilmiş kuruluş, uzaktan kontrol ve sertifikasyon süreçlerinde görev alan personelin bilgi teknolojileri kullanarak hizmet yürütme yetkinliğini sağlayacak ve salgın hastalıkla ilgili koruyucu tedbirleri içerecek eğitimleri gerçekleştirerek kayıt altına alır.

(6) Aşağıdaki durumlarda uzaktan kontrol ve sertifikasyon faaliyetleri yapılamaz:

a) Üretim faaliyetinin veya sertifikalandırılacak ürünün olmaması,

b) Organik tarım uygulamaları kapsamında, ilk kez sözleşme imzalayan müteşebbislerin olması,

c) 2019 üretim yılında yayımlanmış sertifikasının bulunmaması veya farklı ürünlerde organik tarım sertifikasının bulunması,

ç) Müteşebbislerin uzaktan kontrol ve sertifikasyona ilişkin talebinin bulunmaması,

d) Arazi kontrolünü gerektirecek düzeyde bir şikâyetin veya riskin olması.

(7) Bu talimatın uygulanmasına yönelik olarak ülke genelinde veya münferit il/ilçelerde salgın hastalık sürecinin devam ettiği veya sona erdiği ilgili yetkilendirilmiş kuruluş sorumluluğunda takip edilir, gerektiğinde Bakanlık salgın hastalığın sona erdiğini veya devam ettiğini yetkilendirilmiş kuruluşlara bildirir.

(8) Risk analizi sonucunda habersiz kontrol yapılması gerektiren özel durumlar dışında habersiz kontroller salgının sona ermesini müteakip gerçekleştirilir.

(9) Salgın hastalık sonucunda ortaya çıkan risklerin engellenmesi amacıyla müteşebbisler;

a) Ürün güvenliği ile iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak şekilde yazılı ve görsel kurallar geliştirir, uygular ve kayıt altına alır.

b) Çalışanlarına hijyen ve koruyucu önlemler konusunda eğitim düzenler.

c) Salgın hastalıktan şüphelenilen personelle ilgili olarak gerekli tedbirleri alır. Buna ilişkin risk değerlendirmesi yaparak salgının yayılmasını engelleyecek, ürün güvenliği ile çalışanların sağlığını koruyacak çalışmaları yapar.

(10) Yetkilendirilmiş kuruluş, salgın hastalık nedeniyle bu Talimat çerçevesinde kontrol ve sertifikasyon süreçlerinde yaptığı değişiklikler hakkında sözleşme yaptığı müteşebbisleri bilgilendirir.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Salgın hastalığın devam ettiği süre içerisinde Bakanlık tarafından bildirilen tarihler arasında uygulanır.